D.E.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi
Cilt: 7, Sayı: 1, 1992, ss.35-46.

ALMAN MERKEZ BANKASI (Die Deutsche Bundesbank), Fonksiyonları ve Para Politikası Görevleri

Nasuh Oğuzhan ALTAY(*)

ÖZET

26.7.1957 yılında kurulan Alman Merkez Bankası (=die Deutsche Bundesbank), İkinci dünya savaşının galip devletlerince oluşturulan Alman Eyalet Merkez Bankalarının (=Die Bank deutscher Länder) görevlerinide üstlenmişlerdir. Alman Merkez Bankası diğer Merkez Bankaları gibi belirli fonksiyonlara sahiptir. Görevleri, kendi yasasından aldığı yetkiye dayanarak para politikası araçları yardımıyla ekonominin ihtiyacı olan krediyi yaratmak para dolaşımını düzenlemek yurt içi ve dışında ödemeler dolaşımının bankacılık kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak ve paranın istikrarını korumaktır.

I. TARİHİ GELİŞİMİ

A. Almanya'nın İlk Emisyon Bankası

Almanya'da merkez bankacılığının başlangıcı 18. yüzyıla kadar uzanmaktadır. 1765 yılında imparator II. Friedrich tarafından Berlin'de kurulan Königliche Giro-und Lehnbank ilk Alman Merkez Bankası olarak görülmektedir (Seeck, Steffens, 1979; s.9). Ancak bu bankanın faaliyetleri pek başarılı olmamıştır. Özellikle 1800'lü yılların başındaki savaş yıllarında banka büyük bir krize girmiştir. 1765 yılında kurulan bu ilk bankadan 1846 yılında "Preussiche Bank" (Prusya Bankası) doğmuştur. Devletin ağır bir denetimi söz konusu olan banka özel sermaye ile kurulmuştur. Bu bankanın emisyon faaliyeti büyük bir öneme ulaşmıştır. Sözü edilen yıllarda Almanya'da sayısız Emisyon Bankası mevcut idi. Ancak "Preussiche Bank" bunlar arasında önemli bir konuma sahipti.

Alman İmparatorluğunun kurulmasından sonra Alman para ve merkez bankacılığındaki reformlarda büyük aşamalar kaydedilmiştir. Bu çerçevede de "Preussiche Bank" 'ın faaliyetleri genişlemiştir. Bu genişleme Prusya ve Alman İmparatorluğu arasında yapılan bir anlaşmadan sonra imparatorluk sınırları "Preussiche Bank" 'a kapatılmıştır. Yeni oluşturulan banka "Reichsbank" 'tır.

(*) Arş.Gör. D.E.Ü İ.İ.B.F İktisat Bölümü

B. Reichsbank

Almanya'da merkez bankacılığının başlangıcı 1 Ocak 1876'da ortak bir Alman pa-rasının yaratılması ve Reichsbank'ın kurulmasıyla başlatılmaktadır (Die Deutsche. Bundesbank, 1989 ; s.1). Yasa koyucu bankaya şu görevleri vermiştir(DieDeutsche Bundesbank, 1989 ; s.10). " İmparatorluk sınırlarlarının tamamında para dolaşımını düzenlemek, kuralları koymak ve ödemeleri kolaylaştırmak."

Banka'nın en yüksek icra organı İmparatordur. Onun altında ise Banka İdare Meclisi ve Müdürler kurulu bulunmaktadır. En yüksek denetleme kurulunun başında da İmparator bulunmaktadır. Sermayesi özel iştirakçilerin elindedir. Reichsbank'ın dışında Alman parasının geçerli olduğu bölgelerde özel merkez bankası diye adlandırılan emisyon bankalarıda faaliyetlerini sürdürmekteydi. Bu haliyle Reichsbank'ın emisyon tekeline sahip olduğu söylenemez.

Emisyon dolaylı olarak karşılık kuralları ve emisyon vergisi ile sınırlı idi. Dolaşımdaki paraların en az üçte birinin karşılığı olmak zorundaydı. Karşılıklarda ya imparatorluk kağıt paraları, ya ödeme gücüne sahip Alman paraları ya da altın olabiliyordu. Birinci Dünya savaşı yıllarında (1914-1918) Reichsbank'ın çıkarmış olduğu değişik sekillerde borçlanma senetleri vardı. Bunlar ticari, hazine ve imparatorluk senetleri olup karşılıklardan ve emisyon vergisinden muaftır(Die Deutsche Bundesbank, 1989 ; s.3). Buradanda anlaşılacağı gibi bu senetler savaşın finansmanına yöneliktir. İzlenen bu politikalar neticesinde ortaya çıkan enflasyon etkilerini 1923/1924'e kadar sürdürmüştür. 1924 yılında çıkarılan bir yasayla Reichsbank'a bağımsızlık tanınmış ve İmparatorun yetkileri İdare Meclisine geçmiştir.

1930'lu yıllardan itibaren Almanya'da iktidardaki nasyonel sosyalisler ve bunların izlediği ekonomi poolitikalarına uygun bir merkez bankacılığı görülmektedir. Bu dönem üçüncü imparatorluk dönemidir. 1933 yılında bankacılık yasasına yapılan eklemelerle Merkez Bankası Müdürler Kurulu ortadan kaldırılmıştır. Bu kurulun görevleri, başkanın ve idare meclisi üyelerinin atamaları yetkileri Reichskanzler'in elinde toplanmıştır. Hitler döneminin önemli bir politikası olarakistihdam yaratma senetleri ortaya çıkarılmıştır. Bu finansman sistemi daha sonra savaşa hazırlık olarak kullanılmıştır. 1937 yılında bankanın bağımsızlığı ortadan kaldırılmıştır (Die Deutsche Bundesbank, 1989 ; s.3).

1924 yılında çıkarılan bankacılık yasasında tedavüle çıkarılan paranın

karşılığı olarak enaz %40'nın altın ve döviz olması gerekiyordu.Bu politika artık Hitler Almanyasında başka bir niteliğe bürünmüştür. Şöyle ki, %40'ının altın ve döviz karşılığı yerine bono , çekler,devlet bonoları, hazine tahvilleri ve banzer alacak haklarından oluşmaktadır.Bankanın devlete açacağı krediler "Führer" tarafından belirleniyordu. Bu politikalarla Ikinci Dünya Savaşı'na girilmiştir.

C. 1948 Yılı Merkez Bankası Sistemi

İkinci Dünya Savaşından da yenik çıkan Almanya, ülke parasının aşırı değersizliği nedeniyle bir para reformu gerekliliğinden hareketle yeni bir para reformu gerçekleştirmiştir. (Die Deutsche Bundesbank 1989; ss.4-5). Sözü edilen bu reform çerçevesinde Federal Almanya sınırları içerisinde (Batı Berlin'de dahil olmak üzere) aşırı değer kaybetmiş olan Reichmark tedavülden kaldırılmış, yerine bugün de geçerli olan Deutsche Mark (DM) tedavüle çıkarılmıştır. Bunun yanında para politikalarının uygulayıcısı olarak görülen merkez bankası yeni bir şekille reorganize edilmiştir. Buna göre A.B.D.'nin Federal Rezerv Sistemine benzer iki aşamalı bir Merkez Bankacılık sistemi 1948 yılı ilkbaharında kurulmuştur (Ketzel, Köser, Pfisterer 1976, ss.17-20). Bilindiği üzere bu dönem Federal Almanya'nın dört bölgeye ayrılıp galip devletlerce yönetildiği dönemdir. Oluşturulan yeni merkez bankacılığı sistemi de bu çerçeve içinde degerlendirilmiştir. İki aşamalı merkez bankacılığı sisteminin ilk aşaması batılı galip devletlerin yönetimine dahil olan her eyalette kurulan Eyalet Merkez Bankalarıdır Daha önce faaliyette bulunan Reischbank'ın şubeleri de Eyalet Merkez Bankalarına geçmiştir. Sistemin ikinci aşamasında da 1 Mart 1948'de Frankfurt am Main'de "die Bank deutscher Länder" (Alman Eyaletlerinin Bankası) kurulmuştur. Her bir eyalet merkez bankası kendi bölgelerinde bir merkez bankası olarak faaliyette bulunmaktaydılar. "Die Bank Deuscher Länder" emisyon hakkı belirli görevler ve politikaların koordinasyonu, bunun içerisinde döviz kontrolü ve döviz mevzuatları ile de ilgiliydi.

İki aşamalı merkez bankası sisteminde en üst organ merkez bankası konseyi idi. Merkez bankası konseyi başkan, eyalet merkez bankalarının başkanlarından ve "Die Bank deutcher Länder"'in direktörler kurulu başkanlarından oluşmakta idi. Bu konsey özellikle reeskont politikası ile munzam karşılıklar oranını belirlemekteydiler. Bankanın banknot, bozukluk para çıkarma hakkı 10 milyar DM ile sınırlandırılmıştır.

1949 yılında galip devletlerin yasaları yerine artık F.Alınan Anayasası ülkede hakim olmuştur. Anayasanın 88. md.'de federal devlete yeni bir merkez bankası düzenleme yetkisi vermiştir. Bu yasanın emri 1957 yılında geçerli olmuş

ve 26 Haziran 1957 yılında yeni F.Merkez Bankası yasası yürürlüğe girmiştir. Buna göre iki aşamalı merkez bankası sistemi lağvedilip yerine Deutsche Bundesbank kurulmuştur. Daha önce eyaletlerde faaliyette bulunan Eyalet Merkez Bankaları bu tarihten itibaren F.Alman Merkez Bankasının merkez şubeleri olmuşlardır.

II. BUNDESBANK (ALMAN MERKEZ BANKASI)

A. Hukuki Yapısı

Kamu tüzel kişiliğine sahip bir bankadır. Merkezi Frankfurt am Main'dedir.Federal Hükümetin emirlerinden bağımsız ve özerk bir bankadır.

Bağımsız bir merkez bankası tanımı aşağıdaki şu koşulları kapsamaktadır (Schönberg, 1990, s. 5).

- Operasyonel bağımsızlık (bankanIn politikasının amaç ve önlemlerini kim belirliyor?)

- Personel açısından bağımsızlık (bankanın karar yetkilerini kim seçiyor ve bunlar hangi süreler için atanıyor?)

- Mali bağımsızlık (bankanın bütçesi hakkında kim karar veriyor?)

Yukarıdaki ölçütlere göre bağımsızlık kavramı açıklansa da [illegible]lamda merkez bankalarının bağımsızlığı ve inandırıcılığı sadece formel [illegible] kurallarına değil, aynı zamanda informel ve tarih içinde gelişen kural ve şartlara bağlı olmaktadır.

Bağımsız bir merkez bankası olan Deutsche Bundesbank federal hükümetin ekonomik politikalarını desteklemekle yükümlüdür.

B. Organizasyon Yapısı

Bundesbank'in organları Merkez Bankası Konseyi, Müdürler Kurulu ile 11 eyalet merkez bankasının başkanlarıdır. Merkez Bankası Konseyi Bundesbank'ın en üst organı olup, başkan, başkan yardımcıları, müdürler kurulunun diğer üyeleri ve 11 eyalet merkez bankasının başkanından oluşmaktadır. Para ve kredi politikalarını bu konsey belirlemekte ayrıca bankanın yönetilmesi ve idare edilmesi görevleri de bu konseye aittir.

Müdürler Kurulu da Başkan, başkan yardımcıları ve diğer üyelerden (üye sayısı 8'e kadar çıkabilir, 1989 itibariyle 5 üye) oluşmaktadır. Müdürler kurulu üyeleri üst düzey yöneticileri olup dallarında uzman olmaları gerekir ve federal hükümetin önerisi üzerine Cumhurbaşkanınca atanırlar.

C. Para Politikası Görevleri

Bundesbank yasasında bankanın görevleri md. 3'de şöyle belirtilmektedir:"Deutsche Bundesbank, kanunundan aldığı yetkiye dayanarak para politikası araçları yardımıyla ekonominin ihtiyacı olan para ve krediyi sağlamak, para dolaşımını düzenlemek, yurt içi ve dışında ödemeler dolaşımının bankacılık kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmesini ve paranın değerini sağlamaktır".

Bundesbank sözü edilen bu görevleri yerine getirirken Federal hükümetin izlemiş olduğu ekonomi politikalarını da desteklemekle yükümlüdür (m.12).

Özetle Bundesbank'ın ana görevi parasal istikarar sağlamak olarak formüle edilebilir. Burada parasal istikrar iç ve dış istikrar olarak ikiye ayrılmaktadır. İç istikrar ile açıklanmak istenen ülke içindeki fiyat istikrarıdır. Dış istikrar da DM' nin yurt dışındaki dalgalanmalar karşısında değerinin muhafaza edilmesi ile açıklanmaktadır.

Deutsche Bundesbank diğer ülkelerin aksine olarak para değeri istikrarını diğer hedeflerin karşısında (büyüme, istikrar v.s.) görmemektedir. Fiyat istikrarı Bundesbank tarafından daha çok diğer hedeflerin gerçekleşmesi için bir şart olarak görülmektedir (Schönenberg 1990; s.8).

D. Bundesbank'ın Fonksiyonları

Bundesbank'ta diğer merkez bankaları gibi şu aşağıdaki fonksiyonları yerine getirmektedir(Die Deutsche Bundesbank 1989; ss.14-26).

1. Emisyon bankası

2. Döviz rezervlerinin idaresi

3. Bankaların bankası

4. Devletin bankası

Bundesbank'ın yukarıda sıralanan bu fonksiyonlarını yasası çerçevesinde inceleyelim.

1. Emisyon bankası: Bundesbank Yasasının 14. maddesinde bankanın dolaşıma çıkacak banknotun emisyon hakkına sahip olduğu belirtilmektedir. Ayrıca madeni paralarında emisyon hakkına sahiptir. Genel olarak diğer merkez bankaları içinde geçerli olan bu fonksiyon Bundesbank'ın yasal ödeme sınırlarının hacmini ve miktarını belirler. Zira bilindiği gibi banknot çıkarma tekelinin bir bankaya verilmesi devletin izlediği ekenomik politikanın gereklerine uygun, aynı zamanda yeteri kadar para ve kredinin sağlanması ile parada birliği sağlaması açısından bir zorunluluk olarak görülmektedir.

2. Döviz rezervlerinin idaresi: Bundesbank devletin altın ve döviz rezervlerinin idaresi ve muhafazası fonksiyonuna da sahiptir. Başka bir deyişle devletin altın varlığı, konvertibl dövizleri, IMF'deki SZR (SDR) ve rezerv para kotasyonu ile Avrupa Para Sistemi çerçevesinde EFWZ'deki alacaklarının idaresi banka tarafından yürütülmektedir.

DM son otuz yılda güçlü bir pozisyona sahip olmuştur. Bundesbank döviz rezervlerini 1948 yılındaki para reformundan bu yana biriktirmiştir. 1960'lı yılların sonuna doğru ve 70'li yılların başında Bundesbank, Bretton Woods para anlaşmasının kurallarına uygun olarak DM'nin istikrarını koruyabilmek için büyük miktarlarda döviz işlemleri yaptırmıştır.

3. Bankaların Bankası: Bundesbank bankaların bankası olarak özel bir konuma sahiptir. Kredi kurumları Merkez Bankasında belirli süreler dahilinde yükümlülükleri oranında belirli miktarlarda parayı tutmak zorundadırlar. Kısaca kanuni karışıklıklar orani olarak da adlandırılan bu para politikası aracı ve bankalar sisteminin ihtiyacı olan parayı sunma, temin etme fonksiyonu ile merkez bankaları önemli bir fonksiyonu üstlenmişlerdir. Bundesbank yasasına göre de kanuni karşılıklar ile belirli oranlar dahilinde borçların yükümlülüklerinin çeşitlerine göre Bundesbank bu fonksiyonunu yerine getirmektedir.

Bankaların bankası olarak Bundesbank, bankaların normal ekonomik şartlar altında, bankaların ihtiyacı olan parayı sunar, bunu da bankaların kendindeki hesaplarından kontrol eder.

Yukarıda sayılan bu fonksiyonlarının dışında Bundesbank nakit olmayan ödemelerden doğan ve/veya doğabilecek sorunları da çözümlemek görevini üstlenmiştir. Bu fonksiyonu yasa koyucu, yurt içinde ve dışında ödemeler dolaşımının sağlanması ve çözümlenmesi, gerçekleştirilmesi olarak Bundesbank'a vermiştir (m.20). Bundesbank bir nevi takas odası fonksiyonunu görerek bankalar arasında meydana gelen alacak ve borçların takasını kolaylaştırmaktadır.

Bundesbank ayrıca Federal Bankacılık Denetleme Kurumu ile birlikte bankaların denetlenmesi fonksiyonunu yerine getirmektedir.

4. Devletin Bankası: Bundesbank bir kredi kurumu olrak federal devletin ve eyeletlerin Hausbank'i fonksiyonunu yerine getirir. Alman para mevzuatı düzeni merkez bankası kaynaklarının devletin serbestçe kullanımını sınırlandırmıştır. Bundesbank yasası m.20'ye göre, Bundesbank'ın devlete ve eyaletlere açacağı direkt dolaysız krediler belirli bir çerçevede ve yalnızca kısa bir süre içindir.

Bundesbank'ın kamuya açacağı kredi miktarları banka yasasına göre en üst miktarlar olarak şöyledir: (m.20) (Bu durum Ekim 1990'daki birleşmeden önceyi açıklamaktadır.)

- Federal Devlete 6 Milyar DM
- Demiryollarına 600 Milyon DM
- Posta idaresine 400 Milyon DM
- Ausgleichsfonds 200 Milyon DM
- ERP- Sondervermögen 50 Milyon DM
- Eyaletlere kişi başına 40 DM, istisna Berlin, Bremen ve Hamburg eyaletlerine kişi başına 80 DM.

Bundesbank sunduğu bu bu kredilerden herhangi bir faiz ve ücret almamaktadır.

III. BUNDESBANK'IN PARA POLİTİKALARI

Bundesbank Yasası, Deutsche Bundesbank'a para politikaları hususunda yasal çerçeveyi vermektedir. Para politikaları araçları faiz ve likidite politikası araçları olarak iki genel grup altında incelenmektedir. Bundesbank'ın faiz politikaları araçları olarak herşeyden önce reeskont oranları ile lombard oranlarının belirlenmesi sayılır. Bunların yanında açık piyasa işlemleride faiz etkili politikalardandır. İkinci olarak likidite politikası enstrumanları, bunlar içinde de özellikle (bankaların) munzam karşılık oranlarının değiştirilmesi bulunmaktadır. Bunun dışında Bundesbank reeskont ve lombard kredilerini miktar ve kalite olrak sınırlayabilmektedir.Ayrıca açık piyasa işlemleri yaparakta kredi kurumlarının merkez bankası nezdindeki alacaklarını yükseltir ya da azaltır.

Bu genel açıklamalardan sonra Bundesbank'ın para politikası araçlarını sırasıyla açıklayalım.

A. Prefinansman Politikası

1. Reeskont Politikası: Bundesbank yasasının 19. maddesinde dolaşımdaki ticaret senetlerini Bundesbank belirlediği reeskont oranları üzerinden alır ve satar. Sözü edilen bu senetler içlerinde ödeme güçlerine göre ve vadelerine göre ayrılmaktadır.

Reeskont oranlarının genel çerçevesi banka konseyi tarafından belirlenmektedir.

2. Lombard Politikası: Belirli menkul kıymetler borçlanma senetleri Lombard politikasının konusunu teşkil etmektedir. Genellikle kural olarak reeskont oranının bir veya iki puan üzerinde seyretmektedir (Bkz. Stein 1989, s. 51). Bu oranlarda para ve sermaye piyasalarındaki durumlara göre değiştirilebilmektedir. Bu politika gereğince Bundesbank yasada belirtilen değerli kağıtları rehin karşılığı kredi açar.

B. Açık Piyasa İşlemleri

Bundesbank belirli dövizler, hazine senetleri ve tahvilleri ile borsada koteli borçlanma tahvillerinin alım ve satımını yaparak para piyasasını etkileyebilmektedir. Bankanın açık piyasa işlemleri yapma yetkisi BB Yasası md.15'de düzenlenmiştir. Bu politika çerçevesinde menkul kıymetler işlemlerinde, örneğin

1950 yılında 7 milyar DM'lik faizsiz hazine tahvilleri piyasaya sunulmuştur. 1970'li yılların başında likidite senetleri de piyasaya arz edilmiştir. 1973 yılında her ikisinin toplamı 10 milyar DM'tır. Bunu 7.7 milyar DM'ı halkın elindedir. 1977 yılında 5.4 milyar DM'a düşmüş, 1988'de bu oran 4.7 milyar DM civarındadır.

C. Munzam Karşılıklar Oranı Politikası

İlk kez 1948 yılında uygulanmıştır. Gerçi 1934 yılındaki yasada bu araç düzenlenmiştir. 1985 yılına kadar süre gelen bu politika aracı, 1986 yılında yeniden düzenlenmiştir. Bundan amaç ulusal bankaların (ve de uluslararası) rekabet güçlerini kuvvetlendirmek ve finans piyasalarındaki yeni gelişmelere uyumlaştırmak olarak açıklanmaktadır. Burada yapılan, bazı yükümlülüklerdeki vadelerin 4 yıldan az ve 2 yıldan az olarak değerlendirilmektedir.

D. Diğer Para Politikası Araçları

Yukarıda sayılan bu para politikası araçlarından başka Bundesbank şu araçlara da sahiptir. (Bkz. Issing 1990;ss.139-136).

- Kreditplafondierung (Kredi tavanı)

- Mevduat politikası

- Moral Suasion ve Gentelmens Agreements

- Uluslararası sermaye hareketlerindeki faaliyetleri

IV. BUNDESBANK'IN PARA POLİTİKALARI STRTEJİLERİ

Alman Merkez bankası'nın 1957'de kuruluşundan bu yana izlemiş olduğu para politikaları stratejileri aşağıdaki dönemlere göre ayrılmaktadır (Büschgen 1989; ss.202-203, Westphal 1988; ss. 169-172).

- 1957-1973

- 1974'ten günümüze

A. 1957 - 1973 Dönemi

1957 tarihli Bundesbank yasası düzen politikası çerçevesinde Bundesbank'a ekonominin ihtiyacı olan kredi temini ile para dolaşımını düzenleme görevi vermiştir. Ayrıca paranın iç ve dış istikrarının korunması da diğer bir görev olarak verilmiştir. Para politikalarının belirlenmesi Bundesbank konseyi tarafından belirlenmeektedir. 1973 yılında Bretton- Woods Sisteminin yıkılması ve sonucunda sabit kur sistemi terk edinilmiştir.

1973 yılına kadar Bundesbank özellikle likidite politikası stratejisi izlemiştir. Bilindiği gibi likidite politikası stratejisi , banka likiditeleri ve faiz mekanizmasındaki değişiklikleri amaçlamaktadır. Çünkü bu politikalar neticesinde finans piyasasında bankaların kredi arzı davranışlarının yönlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amacın en önemli araçları bankaların likiditesini yönlendiren munzam karşılıklar politikası ile reeskont ve lombard politikalarıdır. Burada ayrıca faiz politikası ile reeskont politikası ve açık piyasa işlemleride önem kazanmaktadır.

B. 1974'ten Günümüze

1974 yılından itibaren izlenen strateji para miktarının moneterist yönde yönlendirilmesidir. Bu stratejide merkez bankası parası, moneter ara amaç, yönlendirme ve kontrol büyüklüğü olarak hizmet görmektedir. Moneter ara amaç büyüklüğü olarak merkez bankası para miktarı yüzde olarak her yıl belirlenmektedir. 1975-1979 yılları arasında belirli bir oran belirlenirken, 1979 yılı sonrası yüzde 2'lik bir marj ile bir amaç koridoru şeklinde belirlenmektedir. Bundesbank verilerine göre 1974-1979 arasındaki hedeflere ulaşılamamıştır. Ancak 1979-1986 arasdındaki hedeflere ulaşılmıştır. 1974-1979 yılları araşındaki belirli bir oran şeklinde belirlenmekten vazgeçme belki bu başarısızlık neticesinde terkedilmiş olabilir. 1986 ve onu izleyen üç yıl içinde de de Bundesbank hedeflerine ulaşamamıştır (Bkz. Stein 1989; ss. 15-16).

SONUÇ

Almanya'da geçmişi 1800'lü yıllara dayanan merkez bankacılığı gerçek anlamda, 1949 yılında yürürlüğe giren Alman Anayasası hükümleri uyarınca(md. 88) 1957 yılında kurulmuştur. Merkezi, dünyanında önemli finans merkezleri arasında kabul edilen Frankfurt am Main'da olan bu yeni banka Federal hükümetin emirlerinden bağımsız ve özerk olarak oluşturulmuştur. Alman Merkez

Bankasının gücü dünya ekonomisinde liderliğe doğru ilerleyen bir ülke ve istikrar içinde seyreden parası (DM) dikkate alındığında daha net olarak görülebilir. Bunun yanısıra, 1992 yılı sonunda ortaya çıkacak olan Avrupa Tek Pazarı olgusunda da Alman Merkez Bankası etkinliğini sürdürecektir. Avrupa Merkez Bankası için önerilen modellerden biri olan Alman Merkez Bankası, modeli yukarıdaki savımızı destekleyecek niteliktedir. Türkiye açısından da Alman Merkez Bankası'nın bağımsız ve özerk yapısı dikkatle incelenmelidir.

ZUSAMMENFASSUNG

Die Deutsche Bundesbank wurde durch Gesetz Vom 26.7.1957 errichtet. Sie hat die Aufgaben der Bank deutscher Länder übernommen. Die Deutsche Bundesbank erfüllt wie jede andere zentralbank bestimmte Funktionen. İhre Aufgaben: Die Deutsche Bundesbank regelt den Geldumlauf und die Kredit versorgung der Wirtschaft mit dem Ziel, die Währung zu sichern und für die bankmässige Abwicklung des Zahlungsverkehrs im inland und mit dem Ausland zu sorgen.

KAYNAKÇA

BÜSCHGEN, Hans E.; **Bankbetriebslehre**, 2. Auflage, Die Gabler Verlag Wiesbaden 1989.

Die Deutsche Bundesbank; **Geldpolitische Aufgaben und Instrumente**, Sonderdrucke der Deutschen Bundesbank Nr 7, 5. Auflage, Frankfurt am Main 1989.

ISSING, Otmar.; **Einführung in di Geldpolitik**, 3. Auflage, Verlag Vahlen, München 1990.

KETZEL, E.; R. Köser, H. Pfisterer, **Die Notenbank**; "Zeutralbankpolitik und Weltwahrungs Organisation", 2. Auflage, Deutscher Sparkassenverlag, Stutgart 1967.

SCHÖNBERG, Stefan.; "Federal Almanya'nın Sosyal Piyasa Ekonomisinde Bundesbank'ın Rolü" **Konrad Adenauer Vakfı**, Ankara 1990.

SEECK, Horst, Gernot Steffens.; **Die Deutsche Bundesbank**, 4. Auflage, Droste Verlag, Düsseldorf 1979.

STEIN, Jürgen.; **Das Bankwesen in Deutschland**, 16. Auflage, Bank-Verlag, Köln 1989.

WESTPHAL, U.; **Geldtheorie und-politik**, "Monetare Aussenwirtschaftstheorie", Skriptum Hamburg 1988.

F.Alman Merkez Bankası Yasası.